

Pere cel cu pânzeturî scumpe

Antoni Maria Alcover

— Și țărănoiul asta să aibă așa un inel și să nu trebuiască să miște nici o mână ca să-și umple burdihanul? Asta-i bună! Ia să-l luăm noi pe sus, să-l ducem în temniță și apoi să-l spânzurăm, iar de acolo să facă Sfântul Petru ce-o vrea cu el.

Zis și făcut, îl leagă, îi iau inelul și-l aruncă în închisoare. Dar ce să vezi? Inelul pe dată le piere din mâini și nu se mai vede pe nicăieri.

Doar o clipă le rămăsese în mâini, apoi plecase drept la împărăteasa Pomereta care, de când rămăsese fără el după niște încurcături, nu mai avea bucurie pe lume.

Ea, ca să nu i-l mai ia nimeni, și-l puse în gură și nu-l mai scotea nici o clipă.

— Dacă mi-l iau și acum, apoi sunt dracul gol! zicea ea.

În acest timp, poterașii mureau de ciudă că nu mai găseau inelul și-l căutau pe toate cărările, dar de unde să-l găsească?

Iar Pere era tot în temniță și nu stătea deloc pe moale, căci altceva nu-i dădeau decât câte o bucată de pâine și apă, dacă i le dădeau și pe acelea.

Cei care izbutiră să spele putina fură tocmai motanul și câinele, care fuseseră sub masă când oamenii legii plănuiau să-i ia inelul și să-l spânzure.

Auziseră fiecare vorbuliță.

Și de cum văzură că-l leagă pe Pere, puseră coada pe spinare și se duseră în port.

Pe pârlouaga lui Mă găsiră o tiugă; o sparseră, o goliră și făcură din ea o barcă; îi făcură cârmă dintr-o frunză de brusture, o împinseră în apă și hopa în ea.

Câinele vâslea ca un scos din minți cu labele din față și motanul ținea cârma; și uite-așa se porniră spre împărăția Pomeretei.

Și ce să vezi?

După o vreme, zăriră uscat, se și apropiară și chiar pe mal găsiră un câine și un motan care se certau de se-auzea de la o poștă pe un iepure pe care-l prinseseră.

— Frate motan, zise motanul nostru; Frate câine, zise câinele: n-ați vrea să ne spuneți ce pământuri sunt acestea?

Cei doi lăsară cearta și ziseră:

— Aici sunt pământurile împărătesei Pomereta.

Câinele și motanul din barcă rămaseră cu gurile căscate: nu le venea să creadă atâta noroc.

— Și ce căutați pe-aici? îi întrebară cei cu cearta.

— Inelul împărătesei *Pumereta*, fraților! ziseră cei din barcă.

— Atunci n-aveți decât să faceți cale întoarsă pe unde ați venit, ziseră ceilalți. Așa grijă are de el și așa bine-l păzește că-l ține numai în gură, ca să nu i-l ia iar cineva.

— I-l luase cineva?

— Oho, da, și nu de mult și l-a găsit.

— Știți sigur? întrebară cei din barcă.

— Cum să nu! răspunseră ceilalți. Că doar noi de la curtea împărătesei suntem!

— Și-acum pe unde am găsi-u?

— În grădină, sub un portocal cât toate zilele care-i în mijloc, stă la aer. Numai umblați cu ochii în patru, că e toată numai fiere.

Motanul și câinele săriră pe uscat, duseră barca la adăpost și haida-hai spre grădina împărătesei!

Până nu intrară în grădină nu stătură să se odihnească.

Și iată că o văzură pe împărăteasă sub portocal, cum se odihnea la umbră.

— Frate câine, zise motanul, e vremea să ne punem pe treabă. Treaba ta e să faci năzdrăvăanii: te duci în fața împărătesei, te faci c-ai vrea să te ușurezi și-apoi las' pe mine.

Câinele îl ascultă și se puse pe scremut.

Împărăteasa, de cum dădu cu ochii de el, se făcu roșie de mânie, că se aprindea iute ca iasca și, fără să se gândească la inel, să nu-l scape, strigă cât o ținea gura:

— Marș de-aici, javră! Marș, n-auzi!

Și cum strigă ea din rărunchi, inelul îi sări din gură hăt departe. Motanul, care era cu ochii pe el ca pe un șoarece, nici nu-l lăsă să atingă pământul: îl înhăță din zbor și-apoi fugi, motane, cât te țin labele spre barcă, iar câinele după el, alergând cu limba de-un cot.

Ajung la barcă, sar în ea și câinele dă-i și vâslește ca un nebun! Iar motanul la cârmă nu lăsa barca să se îndepărteze nici cu un deget de drumul drept și-apoi dă-i și dă-i până-n portul Sólle!

— Nu mai pot! zicea câinele.

— Ba să poți! zicea motanul. Că nu m-ar mira să fie Pere în furci de-acum și nu ne-ar mai răbda pământul dacă n-am ajunge la vreme, când el a ajuns la vreme să ne scape pe noi *udată!*

Și bietul câine vâslea cât îl țineau labele și mai mult.

Și cât ai clipi și ajunseră în port la Sólle.

Săriră pe uscat și de-acolo ca vântul în târg!

Când ajunseră în piața mare, Pere era gata sub spânzurătoare, tocmai ce-i puneau ștreangul de gât.

Motanul se strecură ca săgeata printre picioarele lumii adunate, se cățără până la Pere, apoi în sus pe picioarele lui și-i dădu inelul.

De cum se văzu Pere cu inelul în mână, mai că-și pierdu mințile de bucurie.

Și fără zăbavă zise:

— Inel-ineluș, ștreangul acesta ce-l am la gât să se desfacă de pe mine și să-i strângă pe toți oamenii legii și pe călău, pân-oi zice eu să stea!

Și bine nici nu termină de zis că ștreangul i se desfăcu de la gât și prinse gâturile tuturor oamenilor legii și al călăului, de într-o clipă-i făcu să scoată limbile de-o palmă afară, căci Pere nici gând să zică „gata”, ci dimpotrivă se duse jucând de bucurie, cu motanul și câinele, tot smotocindu-i și pupându-i; și la fel făceau și tatăl și mama lui, care plângeau de bucurie precum copiii, văzându-l scăpat.

Nu le mai căută nimeni pricină și trăiră împreună un car de ani și trebuie că mai trăiesc și-acum dacă n-or fi murit, așa să ne ajute Domnul. Amin.

Cinci basme mallorquine [*Cinc rondalles mallorquines*], Manacor: Institució Pública Antoni M. Alcover, 2011

Traduit par Anca Barbulescu